

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-06-30

Ärendenummer SFC-2024-00137

Handläggare

Emma Persson, Johanna Fredin

Telefon: 031- 365 3965

E-post: emma.persson@socialcentrum.goteborg.se

Remissvar vid granskning av ändring av översiktsplan för Göteborg

Förslag till beslut

I socialnämnden Centrum:

1. Socialnämnden Centrum beslutar att tillstyrka förslaget till ändring av översiktsplan för Göteborg, med hänvisning till de synpunkter som framkommer i förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Socialnämnden Centrum översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsbyggnadsnämnden.

Sammanfattning

Stadsbyggnadsnämnden har sänt förslag till ändring av översiktsplan på remiss. Ärendet är i granskningsskede.

Syftet med ändringarna är dels att bättre spegla kommunens viljeinriktning för mark- och vattenanvändning, dels att öka tydligheten för efterföljande planering.

Förvaltningen föreslår att tillstyrka förslag till ändring av översiktsplan. Förvaltningen bedömer att planförslaget medför flera positiva sociala konsekvenser för människors vardagsliv genom ökad tillgänglighet och närhet till samhällsservice, grönska och rekreation. Förvaltningen ser positivt på att stadsbyggnadsförvaltningen har arbetat vidare med att analysera och peka ut lämpliga lägen för ytkrävande samhällsservice i Södra älvstranden. Vidare ser förvaltningen positivt på att föreslagna parker redovisas på markanvändningskarta som ytor i stället för symboler vilket ökar tydligheten.

Förvaltningen ser däremot risker med att ytan för stadsdelspark är mindre än vad stadens riktlinjer föreskriver då det i området finns en befintlig brist på park.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förslaget har ingen direkt påverkan på socialnämnden Centrums budget. När stadsområdet växer med fler invånare kan det innebära indirekta kostnadsökningar för nämndens verksamhet.

I detta skede har Göteborgs Stad bedömt att de kostnadsdrivande åtgärderna i förslaget är uppförande av högvattenskydd, renovering och förstärkning av kajer, skyfallsåtgärder, stabilitetsåtgärder, ombyggnad av Oscarsleden samt utbyggnad av ny allmän plats inom området. Kommunens intäkter vid en utveckling av området påverkas i stor utsträckning av hur stor andel av den tillkommande byggnationen som kan utgöras av bostäder. Med

utbyggnad av bostäder uppstår även ökat behov av kommunal service och andra samhällsfunktioner. Dessa kräver yta inom området, vilket måste vägas in i planeringen.

Stadsomvandlingen inom Södra Älvstranden och Mölndalsåns dalgång innebär att befintliga verksamhetsområden omvandlas till företagsområden och blandad stadsbebyggelse med bostäder, service och verksamheter. Detta innebär inte att antalet arbetstillfällen behöver minska då arbetsintensivare arbetsplatser som kontor och service ersätter mer utrymmeskrävande småindustrier och volymförsäljning. Det finns dock viss risk att arbetsmarknaden blir mindre varierad med ett mer likartat utbud av arbetsställen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Ändringarna av översiktsplanen utgår från att Göteborg ska kunna hantera en fortsatt befolkningsökning med minsta möjliga påverkan på klimatet och miljön. En koncentrerad bebyggelse ger en mer resurssnål stad. Genom förtätning finns förutsättningar för att bygga energieffektivt samt att förbättra villkoren för gående, cykel- och kollektivtrafik. Förtydliganden om klimatanpassning, mobilitet och jordbruksmarkens värde bidrar till att stärka den ekologiska dimensionen.

Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att ändringarna ligger i linje med de lokala miljömålen för naturen, människan och klimatet i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030.

Bedömning ur social dimension

Förslaget medför flera positiva sociala konsekvenser för människors vardagsliv genom ökad tillgänglighet och närhet till samhällsservice, grönska och rekreation. Inom Södra Älvstranden finns utmaningar med att hitta tillräckligt stora ytor för förskola och skola samt friyta i lämpliga lägen med hänsyn till luft, buller och markmiljö.

Under ”Förvaltningens bedömning” i detta tjänsteutlåtande görs en mer utförlig bedömning av planförslagets sociala konsekvenser och frågor som är viktiga att arbeta vidare med.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2026-08-18.

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

Förslag på ändring av översiktsplan för Göteborg finns i sin helhet tillgängligt på den digitala plattformen: [Ändring av översiktsplan för Göteborg - Plan- och byggprojekt - Göteborgs Stad](#)

1. Sammanfattning av föreslagna ändringar i översiktsplanen
2. Ändring översiktsplan för Göteborg granskningshandling mars 2026

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Stadsbyggnadsnämnden beslutade 2026-05-19 att genomföra granskning för ändring av översiktsplan för Göteborg. Socialnämnden Centrum har fått ärendet för yttrande under granskningstiden som pågår mellan den 3 juni 2026 och 8 september 2026.

Alla kommuner ska enligt 3 kap. 1 § plan- och bygglagen ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön samt ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men den fungerar vägledande för kommunens övriga planering. Efterföljande planering som detaljplaner och program ska bedömas i förhållande till översiktsplanens inriktningar. En översiktsplan ska ställas ut för samråd och granskning innan den slutligen antas av kommunfullmäktige.

Ärendets handläggning

Göteborgs översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 2022. Genom beslut om Planeringsstrategi för Göteborgs översiktsplan i kommunfullmäktige (2024-06-19) förklarades översiktsplanen vara fortsatt aktuell. Samtidigt konstaterades att vissa delar av översiktsplanen behövde ändras och att andra delar kunde utgå.

Arbetet med ändring av översiktsplan för Göteborg har sin bakgrund i ytterligare ett antal olika beslut. 2022-12-08 gav kommunfullmäktige stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en ändring av översiktsplanen genom ett tematiskt tillägg för jordbruksmark och livsmedelsförsörjning. I kommunfullmäktiges budget 2023 fick stadsbyggnadsnämnden uppdrag att ta fram ett tematiskt tillägg för energiproduktion och energilagring. 2023-11-22 beslutade kommunstyrelsen att uppdra åt stadsbyggnadsnämnden att genomföra en fördjupning av översiktsplanen för området Södra Älvstranden, delen Järnvågen till Klippan.

I samband med att planeringsstrategin godkändes fick stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram ytterligare några ändringar av översiktsplanen. Syftet med ändringarna är dels att bättre spegla kommunens viljeinriktning för mark- och vattenanvändning, dels att öka tydligheten för efterföljande planering. Nedan följer en beskrivning av vad detta innebär för de olika ändringarna.

Ärendets omfattning

För att säkerställa en effektiv och kontinuerlig översiktsplanering har stadsbyggnadsförvaltningen valt att genomföra samtliga uppdrag om ändring av översiktsplanen i en samlad process. Denna ändringsprocess omfattar följande delar:

- En fördjupning för området Södra Älvstranden med syfte att möjliggöra stadsutveckling genom utvidgning av innerstaden med traditionell kvartersstad.
- Tematiska tillägg för jordbruksmark och livsmedelsförsörjning samt för energiproduktion och energilagring.
- Tematiskt tillägg för översvämningsrisker justeras och arbetas in i översiktsplanen. Planeringsnivåer för översvämningsrisk från hav och vattendrag lyfts ut från översiktsplanen till en särskild riktlinje.
- Tematiska inriktningar för mobilitet och infrastruktur kompletteras och uppdateras.

- Fördjupningarna för Mölndalsåns dalgång och för Södra Askim föreslås arbetas in i översiktsplanen.
- Förslaget innehåller även några mindre ändringar.

En utförligare beskrivning av de föreslagna ändringarna i översiktsplanen finns i bilaga 1 *Sammanfattning av föreslagna ändringar i översiktsplanen* och bilaga 2 *Ändring översiktsplan för Göteborg granskningshandling mars 2026*.

Tidigare yttranden i ärendet

Förslag till ändring av översiktsplanen har varit på samråd under våren 2025. Då yttrade sig socialnämnd Centrum och tillstyrkte ärendet (§67 2025-03-25). Förvaltningen bedömde att planförslaget medförde flera positiva sociala konsekvenser för människors vardagsliv genom ökad tillgänglighet och närhet till samhällsservice, grönska och rekreation. Förvaltningen såg utmaningar inom Södra Älvstranden med att hitta tillräckligt stora ytor för bland annat förskola och skola. Förvaltningen efterfrågade därför en utredning som analyserar och pekar ut lämpliga lägen för ytkrävande samhällsservice inom Södra Älvstranden.

Ändringar efter samråd

Stadsbyggnadsförvaltningen har gjort bedömningen att förslaget till ändring av översiktsplanen endast behöver revideras i begränsad utsträckning efter samrådet. Synpunkterna från olika remissinstanser handlade framför allt om önskemål om förtydliganden och i vissa fall efterfrågades högre detaljeringsgrad. Det förslag till ändring som föranlett flest synpunkter och störst intresse är fördjupningen av Södra Älvstranden.

Nedan följer en sammanfattande beskrivning av de revideringar som berör socialnämnden Centrums yttrande vid samråd.

Södra Älvstranden

Markanvändningskarta har förtydligats. En yta för bebyggelseutveckling i älven har utgått och platser för färjor har justerats. Markanvändningskartan har också kompletterats med möjliga gatukopplingar och stadslivsstråk samt en till yta för mindre hamn. Vidare har beskrivning av framtida parker, kulturmiljöer och kreativa zoner förtydligats. Det samma gäller älvstråket, användningen av kajer samt ytor för skyfallsvatten vid Jaegerdorffsområdet.

Kunskapsunderlaget ”Planeringsförutsättningar för Södra älvstranden” har kompletterats med framför allt kulturmiljö och trafikanalyser.

Mellan samråd och granskning har en övergripande utredning avseende struktur och genomförbarhet tagits fram, PM Strukturidé Södra älvstranden, delen Järnvågen till Klippan. Stadsbyggnadsförvaltningen har arbetat vidare med strukturidén utifrån inkomna synpunkter från samrådet och fördjupad kunskap inom det geografiska området. Utredningen godkändes i stadsbyggnadsnämnden (§14 2025-02-24) och utgör inriktning för fortsatt planering inom området.

Mölndalsåns dalgång

Liseberg har lagts till i markanvändningskartan som ett evenemangsområde. Beskrivningen har utvecklats kring bostadsnära park och det blågröna stråket längs Mölndalsån. Syftet med en koppling mellan Kallebäck och Lackarebäck har förtydligats.

Mobilitet och infrastruktur

Hela kapitlet tematiska inriktningar för mobilitet och infrastruktur har setts över och kompletterats med text från den tidigare trafikstrategin och cykelprogrammet. Bland annat har text om barns mobilitet tillkommit.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår att tillstyrka förslag till ändring av översiktsplan. Förvaltningen bedömer att planförslaget medför flera positiva sociala konsekvenser för människors vardagsliv genom ökad tillgänglighet och närhet till samhällsservice, grönska och rekreation.

Förvaltningen lämnar synpunkter på remissförslaget utifrån ett socialt perspektiv samt med särskilt fokus på de förslag som ligger inom socialförvaltningen Centrums geografiska område. Det handlar framför allt om Södra Älvstranden och Mölndalsåns dalgång.

Södra Älvstranden

Förvaltningen ser positivt på att stadsbyggnadsförvaltningen har arbetat vidare med att analysera och peka ut lämpliga lägen för ytkrävande samhällsservice, så som skola och förskola, i strukturidén. Förvaltningen ser även positivt på att granskningshandlingen har reviderats så att föreslagna parker redovisas på markanvändningskarta som ytor i stället för symboler vilket ökar tydligheten. Förvaltningen ser däremot risker med att ytan för stadsdelspark är mindre än vad stadens riktlinjer föreskriver. I området finns en befintlig brist på park och förvaltningen vill därför betona vikten av att i tidiga skeden identifiera och reservera tillräckliga ytor av god kvalitet. I senare planeringsskeden utgör hög konkurrens om mark en påtaglig risk då avvägningar mellan olika markanspråk kan medföra ytterligare försämringar vad gäller tillgången på kvalitativa grönytor.

Socialförvaltningen ser positivt på att stadsbyggnadsförvaltningen arbetar vidare med en kajstrategi. Förvaltningen ser behov av att säkerställa tillgången till älven och älvstråket även där kommersiella kajer är utpekade. Vid dialogtillfällena framhölls att tillgången till älvrummet är viktig och behöver förbättras tillsammans med tillgängliga offentliga platser och målpunkter vid vattnet.

Förvaltningen ser positivt på de samrådsaktiviteter som genomförts under samrådet för geografin Södra älvstranden i syfte att nå berörda inom området och att fånga olika målgruppers perspektiv. Samrådsmöten, samrådspromenader och träffar med specifika målgrupper har dokumenterats i en dialogsammanställning som fungerar som ett komplement till samrådsredogörelsen, vilket förvaltningen ser som ett värdefullt underlag även för kommande planeringsskeden. Förvaltningen menar att det är önskvärt att förtydliga hur synpunkterna har omhändertagits och på vilket sätt de har påverkat förslaget, för att öka transparensen och förenkla återkoppling.

Mölndalsåns dalgång

Förvaltningen ser fortfarande positivt på att fördjupningen för Mölndalsåns dalgång inkorporeras i översiktsplanen. Förvaltningen ser också positivt på att beskrivningen om bostadsnära park och det blågröna stråket längs Mölndalsån har utvecklats efter samråd. Vidare ser förvaltningen positivt på tillägget om att kommunen behöver köpa in mark för att möjliggöra mer parkyta.

Mobilitet och infrastruktur

Under samrådet poängterade förvaltningen värdet i att synliggöra barns förutsättningar i översiktsplanen, som en del i arbetet med en barnvänlig stad. Förvaltningen ser därför positivt på att kapitlet nu har kompletterats med text om barns mobilitet och behov som är särskilt viktiga för barn i trafikmiljön.

Förvaltningen ser fortsatt positivt på att ändringen av översiktsplanen visar på en samlad bild av utvecklingen mot fler resor med gång-, cykel- och kollektivtrafik. Det innebär en utveckling av färd sätt som är ekonomiskt tillgängliga för många och som därför bidrar till jämlik och jämställd stadsutveckling.

Anna Lönn Lundbäck

Avdelningschef

Sandra Säljö

Förvaltningsdirektör